

Zalecenia odnośnie prac związanych z przeniesieniem populacji poczwarówki jajowatej (*Vertigo Moulinsiana*) usytuowanej na przebiegu Zachodniej Obwodnicy Poznania

Prace należy przeprowadzić w następującej kolejności:

1. Roboty przygotowawcze
2. Przygotowanie stanowisk, na które zostanie przeniesione siedlisko
3. Przeniesienie populacji poczwarówki wraz z siedliskiem

Wszystkie prace należy prowadzić z zachowaniem szczególnej ostrożności, by nie modyfikować w żaden sposób siedlisk poczwarówki jajowatej (*Vertigo Moulinsiana*) przyległych do terenu inwestycji (nie rozjeżdżać turzycowisk!).

Prace prowadzić pod nadzorem specjalisty malakologa, wskazanym przez Zamawiającego.

Ad. 1. Roboty przygotowawcze polegać powinny na wyznaczeniu geodezyjnym terenu, budowie dróg technologicznych, ewentualnym odwodnieniu.

Ad. 2.

a) Utworzenie czterech wykopów:

– Działka 227/7:

Wymiary wykopu: 40 x 20 m (8 a)

– Działka 226/6:

Wymiary wykopu: 48 x 17 m (8 a)

– Działka 11/1:

Wymiary wykopu: 14 x 70 m (10 a)

– Działka 14/1:

Wymiary wykopu: 20 x 30 m (6 a)

Głębokość wykopów: 100 – 150 cm; dno płaskie, lekko nachylone w stronę południową; brzegi wyprofilowane pod kątem ok. 45 stopni; odległość od cieku wodnego: 5 – 10 m.

Wykopy na działce 227/7 i 226/6 oraz 11/1 i 14/1 połączone wykopem o szerokości 500 cm, głębokości 100 cm, o brzegach wyprofilowanych pod kątem 45 stopni.

b) Zabezpieczenie wykopów od strony przyszłej budowy drogi (od wschodu)

Wykopy na działkach 11/1 i 14/1 otoczyć od wschodu i północy wałem o wysokości 70 cm, szerokości u podstawy 200 cm, od strony wykopu pokryć go materiałem zapobiegającym wymywaniu gleby przez deszcz. Na czas budowy drogi wszystkie wykopy otoczyć tymczasowym ogrodzeniem z siatki o wysokości przynajmniej 150 cm.

Ad. 3.

a) Wycinanie płatów turzycowiska z dotychczasowego siedliska (działka 230/7, kilometr 9+050 do 9+110)

Do przeniesienia zakwalifikowano 30 arów turzycowiska.

Wzdłuż północnej krawędzi dotychczasowego siedliska utworzyć wykop o głębokości około 100 cm i rozmiarach umożliwiających manewrowanie w nim sprzętu ciężkiego używanego do przenoszenia siedliska. Od strony północnej brzegi wykopu wyprofilowane w ten sposób, by możliwy był wjazd/wyjazd pojazdów używanych do transportu płatów darni turzycowej. Od strony południowej – brzegi pionowe, umożliwiające dostęp do systemu korzeniowego turzyc.

Z dotychczasowego stanowiska wycinać płyty darni o powierzchni co najmniej 2 m² każda (200 x 100 cm). Grubość płyt będzie zależna od głębokości, do której sięga system korzeniowy turzyc (50 do 100 cm). Do wycinania i podnoszenia płyt wykorzystać spycharkę, ładowarkę lub inny ciężki sprzęt zaopatrzony w przytwierdzoną poziomo (np. w miejsce lemiesza) płytę tnącą o powierzchni odpowiadającej powierzchni wycinanej maty (przynajmniej 200 x 100 cm), wciskaną poziomo w glebę na głębokość, do której sięga system korzeniowy turzyc. Krawędzie płyt przycinać przy pomocy narzędzi ręcznych. Wydobywanie płyt darni rozpocząć od północnej strony działki, następnie posuwać się na południe. Podczas prac zwracać szczególną uwagę, by nie niszczyć roślin porastających wycinane płyty. Unikać nadmiernego wydeptywania płyt siedliska przeznaczonych do przenoszenia.

Wycięte płyty niezwłocznie transportować do wykopów na działkach 227/6, 226/5, 11/1 i 14/1 (odległość od 150 do 420 m). Do transportu wykorzystać można te maszyny, które posłużą do ich wydobywania lub maszynę zaopatrzoną w odpowiednią platformę (np. ciężarówka). Nie przewozić jednocześnie więcej niż trzech płyt darni. Płyty nie mogą być transportowane jeden na drugim. Należy je ułożyć na platformie tak, by nie zgniatać i nie uszkadzać porastających je roślin.

Uwaga – teren na dotychczasowym siedlisku jest bardzo grząski, wykopy i teren prac na pewno zalewane będą podsiąkającą wodą. Prawdopodobnie niezbędne będzie wykorzystanie maszyn z napędem gąsienicowym. Częściowe odwodnienie terenu możliwe tylko poza okresem wegetacyjnym turzycowiska.

b) Układanie płyt w wykopach na działkach 227/7, 226/6, 11/1 i 14/1

Przenoszenie płyt z platformy ciężarówki i układanie ich w wykopie prowadzić przy pomocy maszyny przystosowanej w ten sam sposób, co maszyna wykorzystywana do ich wydobywania (np. spycharko-ładowarka w miejsce lemiesza zaopatrzona w poziomo umieszczoną płytę o wymiarach odpowiadających wymiarom przenoszonych płyt darni). Płyty darni wycięte z dotychczasowego siedliska układać wewnątrz wykopów w ten sposób, by ich krawędzie ściśle do siebie przylegały. Układać je tak, by całkowicie zanurzone były w wodzie gromadzącej się w wykopie, jednak jej poziom ponad powierzchnią płyty nie powinien przekraczać 15 cm – w razie konieczności, przed ułożeniem płyty określone miejsce podsypać ziemią. By zapewnić mozaikową strukturę nowego siedliska, poszczególne płyty układać w ten sposób, by różnice w poziomie gruntu na sąsiadujących płatach wynosiły około 10 cm.

dr Bartłomiej Gołdyn

